

Sygn. akt VI Ka 303/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Tomasz Skowron (spr.)

Sędziowie SO Edyta Gajgał SO Barbara Żukowska

Protokolant Konrad Woźniak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze Zbigniewa Jaworskiego

po rozpoznaniu w dniu 3 lipca 2015 roku

sprawy **P. M. (1)** ur. (...) w L.

s. P. i A. zd. W.

oskarżonego z art. 157 § 2 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Lwówku Śląskim

z dnia 25 lutego 2015 r. sygn. akt II K 4/15

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok wobec P. M. (1),

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. R. 420 złotych tytułem kosztów nieopłaconej obrony oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym oraz 96,60 złotych tytułem zwrotu podatku od towarów i usług,

III. nie wymierza oskarżonemu opłaty za drugą instancję.

UZASADNIENIE

P. M. (1) został oskarżony o to, że w dniu 06.04.2014r. w L. przy ul. (...) uderzył K. B. zaciśniętą ręką w twarz, czym spowodował u niego obrażenia ciała w postaci urazu twarzoczaszki – pęknięcia i opuchnięcia wargi górnej

tj. o czyn z art. 157 § 2 kk

Sąd Rejonowy w Lwówku Śląskim wyrokiem z dnia 25 lutego 2015r. w sprawie sygn. akt IIK 4/15:

I. oskarżonego P. M. (1) uznał za winnego tego, że w dniu 05.04.2014r. w L. przy ul. (...) uderzył K. B. pięścią w twarz, czym spowodował u wymienionego pęknięcie śluzówki wargi górnej z obrzękiem, które to obrażenie spowodowało naruszenie czynności narządu ciała trwające nie dłużej niż 7 dni tj. popełnienia przestępstwa z art. 157 § 2 kk i za to na podstawie art. 157 § 2 kk wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy ograniczenia wolności zobowiązując do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

II. na podstawie art. 46 § 2 kk orzekł od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego K. B. nawiązkę w kwocie 500 (pięciuset) złotych;

III. na podstawie art. 628 pkt 1 kpk zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżyciela prywatnego kwotę 876,00 zł tytułem poniesionych kosztów procesu, w tym ustanowienia pełnomocnika;

IV. na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych;

V. na podstawie art. 29 ust 1 ustawy Prawo o adwokaturze zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. R. kwotę 504,00 zł i dalsze 115,92 zł podatku VAT tytułem nieopłaconej obrony udzielonej z urzędu.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, zaskarżonemu

orzeczeniu zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, polegający na błędnym i nieznajdującym przyjęciu, że brak jest podstaw do zastosowania względem oskarżonego środków wychowawczych, leczniczych albo poprawczych w sytuacji, gdy okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy i jego warunki osobiste przemawiały za koniecznością zastosowania względem niego instytucji przewidzianej w art. 10 § 4 kk;

2. rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego P. M. (1) wyrażającą się orzeczeniem kary ograniczenia wolności w wymiarze nieadekwatnym do stopnia winy i szkodliwości społecznej czynu oraz nieuwzględniającym dyrektyw wymiaru kary w zakresie prewencji indywidualnej i ogólnej, a ponadto bez jej warunkowego zawieszenia na okres próby pomimo, że byłoby to wystarczające dla osiągnięcia celów kary oraz zapobieżenia powrotowi oskarżonego do przestępstwa;

Stawiając powyższe zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez

zastosowanie względem oskarżonego P. M. (1) środków wychowawczych lub ewentualnie poprzez obniżenie wymiaru kary ograniczenia wolności orzeczonej do dwóch miesięcy z jednoczesnym jej warunkowym zawieszeniem na okres próby.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja wywiedziona przez obrońcę oskarżonego P. M. (1) nie zasługiwała na uwzględnienie.

Art. 10§4 k.k. stanowi, że w stosunku do sprawcy, który popełnił występki po ukończeniu lat 17, lecz przed ukończeniem lat 18 sąd, zamiast kary stosuje środki wychowawcze, lecznicze albo poprawcze przewidziane dla nieletnich, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają. Zarzucając sądowi meriti błędne ustalenia faktyczne, które skutkowały niezastosowaniem możliwości przewidzianych w cytowanym przepisie skarżący w zasadzie wskazał jedynie na stwierdzone u oskarżonego (...), które to (...) miało być zdaniem autora apelacji „zasadniczą przyczyną leżącą u podstaw zachowania (...) P.”.

Biegli lekarze psychiatry oraz psycholog w swojej opinii z dnia 4 grudnia 2014r. (k.90 – 93) faktycznie stwierdzili u oskarżonego (...). Wskazali jednak, że jest to (...). Ponadto orzekli, że w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu nie miał ani zniesionej, ani ograniczonej w stopniu znacznym zdolności rozpoznania znaczenia tego czynu i pokierowania swoim postępowaniem. Nie sposób zatem uznać, że sam fakt stwierdzenia przez biegłych (...) uzasadnia zastosowanie instytucji z art. 10§4 k.k. Tym bardziej, że jak trafnie zauważa sąd rejonowy w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku stwierdzone (...) dotyczy (...), a i tak nie powodowało konieczności powtarzania przez oskarżonego klasy.

Przede wszystkim zaś wskazać należy na charakter przedmiotowej sprawy. Pokrzywdzony K. B. zwrócił oskarżonemu uwagę w związku z tym, że kopał on kosz na śmieci na terenie parku przy ul. (...) we L. (...) W konsekwencji oskarżony najpierw zareagował wulgarnie, później próbował wszcząć bezsensowną dyskusję, a na końcu uderzył K. B. w twarz. Pokrzywdzony zatem spotkał się z agresją ze strony oskarżonego gdyż zareagował w sposób typowy zwracając

bardzo młodemu człowiekowi uwagę na niestosowność jego zachowania, zważywszy że jest mężczyzną (...)jego zachowanie jest tym bardziej zrozumiałe. Żadna okoliczność ustalona przez sąd meriti (a które to okoliczności nie były kwestionowane przez autora apelacji) nie wskazuje aby oskarżony w jakikolwiek sposób mógł się poczuć zagrożony zachowaniem pokrzywdzonego. Ucieczkę oskarżonego przed pokrzywdzonym jakoby w obawie, że trzymana w rękę przez pokrzywdzonego latarka jest paralizatorem należy uznać za przyjętą przez oskarżonego linię obrony i sposób na uniknięcie odpowiedzialności.

Reasumując stwierdzić należy, że sąd I instancji w tej mierze poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne nie dopatrując się w okolicznościach sprawy, ani w stopniu rozwoju sprawcy i jego warunkach osobistych takich okoliczności, które przemawiałyby za potrzebą zastosowania środków przewidzianych w przepisie art. 10§4 k.k.

Nie jest zasadny również drugi z zarzutów apelacji, a mianowicie rażąca niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary.

Rażąca niewspółmierność kary w rozumieniu art.438 pkt 4 k.p.k. – którą zarzucił skarżący – zachodzi wówczas, gdy orzeczona kara bądź suma zastosowanych kar zasadniczych i środków karnych wymierzonych przez sąd za przypisane oskarżonemu przestępstwo nie uwzględnia należyście stopnia szkodliwości społecznej czynów oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celów kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie ma uczynić w stosunku do osoby skazanej. Innymi słowy, tylko wtedy można uznać, że przesłanka rażącej niewspółmierności kary jest spełniona, jeśli z punktu widzenia nie tylko sprawcy, ale i ogółu społeczeństwa, kara jawi się jako niesprawiedliwa, zbyt drastyczna, przynosząca nadmierną dolegliwość, bądź nadmiernie łagodna okazująca pobłażanie sprawcom.

Oczywistym jest, iż zmiana kary w instancji odwoławczej nie może następować w każdym przypadku, lecz wyłącznie wówczas, gdy kara orzeczona nie daje się akceptować z powodu różnicy między nią a karą sprawiedliwą, różnicy o randze zasadniczej rażącej. Taka sytuacja – w ocenie Sądu Okręgowego, nie ma miejsca w niniejszej sprawie, co czyni niezasadnym podniesiony w apelacji przez jej autora zarzut rozpatrywany na gruncie wspomnianego art.438 pkt 4 k.p.k.

Zasady wymierzania kar sprawcy (...) wskazują na potrzebę jego wychowania - (art.54§1 k.k.). Zdaniem sądu okręgowego wymierzona w niniejszej sprawie oskarżonemu P. M. (2) kara o charakterze wolnościowym czyni zadość potrzebom wychowania oskarżonego. Wymierzona oskarżonemu kara 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne po 20 godzin miesieciemiesięcznie będzie oddziaływała na oskarżonego przede wszystkim wychowawczo. Ujawnione okoliczności zdarzenia i to zarówno te leżące po stronie oskarżonego (o charakterze podmiotowym), jak i te o charakterze przedmiotowym nie dają podstaw do twierdzenia, że wymierzenie za przypisane oskarżonemu przestępstwo kary wolnościowej w wymiarze oscylującym w wysokości połowy zagrożenia ustawowego razi nadmierną niewspółmierną surowością. Wskazany w apelacji obrońcy (...)oskarżonego zdaniem sądu odwoławczego czyni koniecznym takie skonfigurowanie kary aby u progu dorosłego życia oskarżony zrozumiał konsekwencje swojego zachowania i konieczność ponoszenia odpowiedzialności za postępowanie niezgodne z przyjętymi normami, w tym również , amprzede wszystkim z przepisami prawa. Zastosowanie zaś postulowanej przez skarżącego instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary ograniczenia wolności tych kryteriów nie spełni. Nie może być też uznana za rażąco niewspółmiernie surowa orzeczona na rzecz pokrzywdzonego nawiązka w kwocie 500zł. oskarżony jest bowiem bardzo młodym człowiekiem stojącym dopiero u progu dorosłości. Nie posiada on co prawda własnego majątku i pozostaje na utrzymaniu rodziców, jednak posiada potencjalne duże możliwości zarobkowe tym bardziej w okresie letnim, gdy zwykle występuje zwiększony popyt na pracowników sezonowych nie posiadających jakichś szczególnych kwalifikacji.

Reasumując zaskarżony wyrok jako słuszny należało utrzymać w mocy.

Z uwagi na udział w postępowaniu przed sądem odwoławczym obrońcy ustanowionego z urzędu sąd zasądził na rzecz adw. W. R. kwotę 420zł i 96,60zł. z tytułu podatku od towarów i usług albowiem koszty tej obrony nie zostały opłacone. (a podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982r, prawo o advokaturze).

Z uwagi na sytuację materialną oskarżonego sąd odwoławczy nie wymierzył mu opłaty za II instancję (art.17 ust.1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych).